

نامه‌یه‌ک (۱)

ئا: سەرنووسەر

نەتەوێکەمانە، بۆیە زۆرجار توشی عاتیفەیه‌کی
نەخۆش دەبێ، کە بە زیان بۆ ئێمە دەشکێتەو (۸)،
بۆیە ئەگەر بێتو بە قەلەمی چەلەنگتان ناو بەناو
وێکۆو ئاگاداریک لەو پووداوانە، بگره وهک یه‌کیک
کە ئیشت بۆی کردبێ (۹)، چەمکیکی ئێم خەباتە
خویناوییه، له وێنه‌یه‌کی هونەرێ (دا) (۱۰) - وه‌کوو
ئێم چیرۆکه‌تان - دابڕێژن، ئێوه دەتوانن به بەردی
دوو چۆله‌که بەرده‌نەوه، له‌لایه‌ک نووسینه‌وه‌ی ئێم
میژوو به تەرازوویه‌کی عادیلانە، کە تەرازووی
ویژدان و پاستییە و دووره له هەموو بەرژەوه‌ندییه‌کی
تایبه‌تی خۆتان، جگه له دلسۆزی و جگه سووتانتان
نەبێ بۆ مەسه‌له‌ی نەتەواپه‌تیمان، کە به دەس (ت)
بازرگانانەوه (۱۱) له زۆر پووه‌وه شیۆنراوه . دووه‌م به
پۆشنایی خستنه‌ سەر ئێم لایه‌نانە و دارپشتنی له
قالبی چیرۆکی ئاوه‌ها (دا)، کە خوینەرانی کوردمان
به تاسه‌وه‌ هەزی لێ ده‌که‌ن و بیزوو به‌و جۆره
شیۆیه‌ ده‌که‌ن، زیاتر له میژوو و پووداوه‌کانیان
نزیك ده‌که‌یته‌وه و به دڵ و گیانیان‌وه‌ ده‌نووسێ و
په‌ندی لێ وه‌رده‌گرن (۱۲)

پیرۆزیاییتان لێ ده‌که‌م، یاخوا ته‌مه‌نتان هەر

دریژ بێت و بژین .

دلسۆزتان

* نامه‌یه‌ک له ئازاد عەبدولواحیدەوه بۆ عەبدوللە
جەوهەر (۲)
مامۆستا عەبدوللە: ئێم کاتەت باش .
داخم گرانه که بیستم له نەخۆشخانه‌که‌وتبووی (۳)،
له‌به‌ر ئێوه‌ی سه‌ری به‌غام دابوو (۴)، نه‌هاتمه
خزمه‌ت، ماوه‌یه‌کیشه‌ په‌کترمان نه‌بینیوه، له‌ یه‌زدانم
داوايه به زووترین کات چاک ببیته‌وه (۵).
ئێم چیرۆکه‌ به‌ پێژه‌تم خوینده‌وه، زۆریش
به‌ په‌رۆشه‌وه‌ خویندمه‌وه (۶)، له‌ زۆر شوینیدا
ده‌وه‌ستام، زۆرتر بیرم لێ ده‌کرده‌وه، په‌نگه
بیره‌وه‌ری تالی لای منیش وروژانده‌بێ .
ده‌ک ده‌ستت نه‌پزێ بۆ ئێم کوردییه‌ به‌ تام و
خۆشه (۷) .

بێگومان بزوتنه‌وه‌ی پزگاریخووازه‌ی میله‌تی کورد،
له‌ پال ئێوه‌ی ده‌یه‌ها، بگره‌ هه‌زاره‌ها لاپه‌ره‌ی
(جیی) شانازی و خویناوی بۆ خۆی نووسیوه‌ته‌وه،
چه‌نده‌ها لاپه‌ره‌ی په‌ش و ناوه‌مواریشی گرتوه‌ته
خۆیه‌وه . په‌نگه‌ نه‌وه‌ی ئه‌مپۆکه‌مان که نه‌وه‌یه‌کی
تامه‌زۆیه‌ و دوژمنیش به‌ زۆر پێگه‌ ده‌یه‌وئ
تامه‌زۆیییه‌که‌ی شی‌لوو بکات و هه‌سته‌که‌ی، که
هه‌ستی پاک و دلسۆزییه‌ بشیۆنێ، له‌به‌ر ئێوه‌ی که‌م
ئاگای له‌و لاپه‌ره‌ په‌ش و سپییانه‌ی میژووی خه‌باتی

ئىمزا

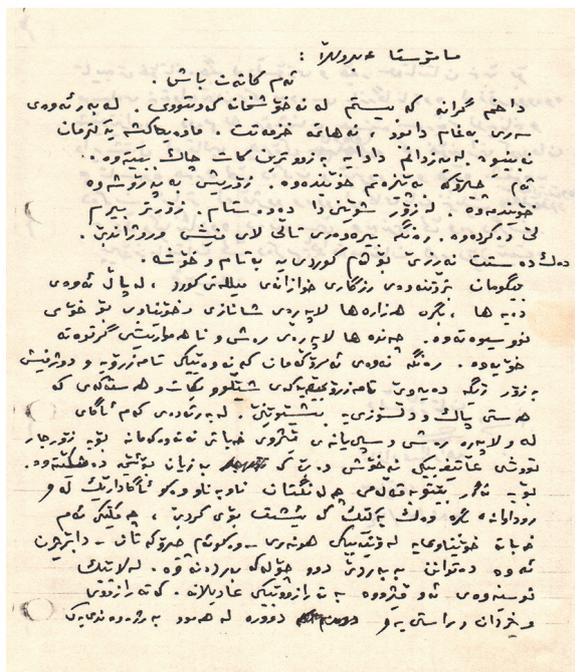
ئازاد عابدولواھىد

سليمانى ۱۹۸۲/۳/۱۴

پەراۋىزەكان:

(۱) من كە زۆر لە م. عەبدوﻟﻼ جەﻭﻩﺭ-ﻟﻪﻭﻩ ﻧﺯﯨﻚ ﺑﻮﻭﻡ، ﺩﻩﺗﻮﺍﻧﻢ ﺑﻠﯿﻢ ﻳﻪﻛﯿﻚ ﺑﻮﻭﻡ ﻟﻪﻭﺍﻧﻪﻱ ﭘﯘﺯﺍﻧﻪ ﻟﻪ ﭼﺎﻳﺨﺎﻧﻪﻱ ﺷﻪﻋﺐ ﺩﻩﻣﺪﻯ ﻭ ﭘﯿﻜﻪﻭﻩ ﺩﺍﺩﻩﻧﯩﺸﺘﯩﻦ، ﺩﻭﺍﻱ ﺩﺍﻧﯩﺸﺘﯩﻦ ﻭ ﻗﯩﺴﻪ ﻭ ﻛﯩﺘﻮﻏﯘﻱ ﺯﯗﺭ، ﺩﻩﻛﻪﻭﺗﯩﻨﻪ ﭘﯩﻴﺎﺳﻪﻛﺮﺩﯨﻦ، ﺑﻪ ﺩﻩﻡ ﭘﯩﻴﺎﺳﻪﻛﺮﺩﯨﻨﻪﻭﻩ ﺑﻪﺭﻩﻭ ﺷﻪﻗﺎﻣﻲ ﺗﻮﻭﻱ ﻣﻪﻟﯩﻚ ﺩﻩﭘﯘﺷﺘﯩﻦ، ﻛﯩﺘﻮﻏﯘﻱ ﻭ ﻗﯩﺴﻪﻛﺎﻧﻤﺎﻥ ﻫﻪﺭ ﻟﻪﺳﻪﺭ ﭘﻮﻭﺩﺍﻭﻩﻛﺎﻧﯩﻲ ﭘﯘﺯﺩ ﻭ ﺋﻪﺩﻩﺑﯩﻴﺎﺕ ﻭ ﻣﯩﺘﯘﻭ ﻭ ﺳﻪﺭﮔﯘﺯﻩﺷﺘﻪﻛﺎﻧﯩﻲ ﭘﺎﺑﻮﺭﺩﯨﻮ ﺑﻮﻭ، ﺯﯗﺭ ﭘﯘﺯﯨﺶ ﺑﯘ ﻧﺎﻧﻲ ﺋﯩﻮﺍﺭﻩﻛﻪﻱ، ﻟﻪ ﭼﯧﺸﺘﺨﺎﻧﻪﻛﻪﻱ (ﻋﻪﻟﻲ ﺳﻮﺭ) ﻻﻣﺎﻥ ﺩﻩﺩﺍ، ﻛﻪ ﺋﻪﻭ ﭘﯩﻲ ﺩﻩﮔﻮﺕ ﻟﯘﻗﻨﺘﻪﺧﺎﻧﻪ، ﻟﻪﻭﻱ ﭘﯿﻜﻪﻭﻩ ﻧﺎﻧﻲ ﺋﯩﻮﺍﺭﻩﻣﺎﻥ ﺩﻩﺧﻮﺍﺭﺩ. ﻡ. ﻋﻪﺑﺪﯗﻟﻼ ﺟﻪﻭﻩﺭ ﻛﻪﺳﯩﻲﻜﻲ ﺯﯗﺭ ﻛﻪﻡ ﺩﯨﻮ ﺑﻮﻭ، ﺑﻪﻻﻡ ﺯﯗﺭﺗﺮ ﻟﻪﮔﻪﻝ ﻣﻦ ﻭ ﻡ. ﻋﻮﻣﻪﺭ ﻣﺎﺭﻑ ﺑﻪﺭﺯﻧﺠﻲ ﺯﻣﺎﻥ ﻭ ﺩﻟﻲ ﺩﻩﻛﺮﺍﻳﻪﻭﻩ ﻭ ﻗﯩﺴﻪﻱ ﺩﻟﻲ ﺧﯘﻱ ﺑﯘ ﺩﻩﻛﺮﺩﯨﻦ، ﭼﻮﻧﻜﻪ ﺯﯗﺭ ﻣﺘﻤﺎﻧﻪﻱ ﭘﯧﻤﺎﻥ ﻫﻪﺑﻮﻭ. ﻟﻪ ﻗﯩﺴﻪﻛﺎﻧﯩﺪﺍ ﺯﯗﺭ ﻛﻪﻡ ﺑﺎﺳﻲ ﭘﺎﺑﻮﺭﺩﯨﻮﻱ ﺧﯘﻱ ﻭ ﻧﻮﻭﺳﯩﻨﻪﻛﺎﻧﻲ ﺩﻩﻛﺮﺩ، ﻣﻦ ﻭ ﻡ. ﻋﻮﻣﻪﺭ ﻣﺎﺭﻑ ﺑﻪﺭﺯﻧﺠﻲ ﺑﻪ ﺳﯩﺮﻧﭽ ﻟﻪ ﺑﺎﺭﻩﻱ ﺧﯘﻱ ﻭ ﻧﻮﻭﺳﯩﻨﻪﻛﺎﻧﻲ ﻗﯩﺴﻪﻣﺎﻥ ﻟﯩﻦ ﺩﻩﺭﺩﻩﻫﯩﻨﺎ، ﻗﻪﺕ ﺣﻪﺯﻱ ﻧﻪﺩﻩﻛﺮﺩ ﺧﯘﻱ ﺩﻩﺭﻳﺨﺎ، ﺑﯘﻳﻪ ﺳﺎﻻﻧﻲ ﺯﻭﻭﺵ ﺑﻪ ﻧﺎﻭﻱ ﺧﻮﺍﺯﺩﺍﻭ ﻭ ﺑﻪ ﭘﯧﺖ ﺑﺎﺑﻪﺕ ﻭ ﻧﻮﻭﺳﯩﻨﻪﻛﺎﻧﻲ ﺧﯘﻱ ﻟﻪ ﭘﯘﺯﻧﺎﻣﻪﻛﺎﻧﻲ: (ﺋﯩﻴﺎﻥ) ﻭ (ﺋﯩﻴﻦ) ﻭ ﮔﯘﺷﺎﺭﻱ ﮔﻪﻻﻭﯨﺰﺩ ﺑﻪ (ﻋ) ﻭ (ﻋ.ﺟ) ﻭ (ﻋ. ﺟﻪﻭﻩﺭ) ﻭ (ﻋ). ﭼﺎﻻﻙ) ﺑﺎﻟﯘﻛﺮﺩﯨﺒﻮﻧﻪﻭﻩ، ﻛﻪ ﭘﺮﯨﺴﻴﺎﺭﯨﻜﻢ ﻟﯧﻲ ﺩﻩﻛﺮﺩ، ﻳﻪﻛﺴﻪﺭ ﺑﻪ (ﺋﺎ) ﻭ (ﺑﻪﻟﯩﻦ) ﻭﻩﻻﻣﯩﻲ ﻧﻪﺩﻩﺩﺍﻣﻪﻭﻩ، ﺑﮕﺮﻩ ﻧﻪﺭﻣﻪ ﺯﻩﺭﺩﻩﺧﻪﻧﻪﻳﻪﻛﻲ ﺩﻩﻛﺮﺩ، ﻛﻪ ﺋﻪﻭ ﺯﻩﺭﺩﻩﺧﻪﻧﻪﻳﻪ ﻧﯩﺸﺎﻧﻪﻱ (ﺑﻪﻟﯩﻦ)ﻳﻪﻛﻪ ﺑﻮﻭ. ﺩﯨﻮ - ﺳﯩﻦ ﭘﯘﺯﯨﻜ ﻟﻪﺳﻪﺭ ﻳﻪﻛ، ﻛﻪ ﻟﻪ ﭼﺎﻳﺨﺎﻧﻪﻱ ﺷﻪﻋﺐ ﺩﻩﻣﺒﯩﻨﻲ، ﻭﻩﻛﻮﻭ ﭘﯘﺯﺍﻧﻲ ﭘﺎﺑﻮﺭﺩﯨﻮ ﺋﺎﺳﺎﺑﻲ ﻧﻪﺩﻩﻫﺎﺗﻪ ﭘﯧﺶ ﭼﺎﻭﻡ، ﮔﺮﯨﺰﻱ ﻭ ﻣﺎﺗﯩﻴﻪﻙ ﺑﺎﻟﻲ ﺑﻪﺳﻪﺭ ﭘﻮﺧﺴﺎﺭﯨﺪﺍ

ﻛﯧﺸﺎﺑﻮﻭ، ﻛﻪ ﻟﯧﻢ ﺩﻩﭘﺮﯨﺴﻲ ﻣﺎﻣﯘﺳﺘﺎ ﺑﯘﭼﻲ ﺑﯧﺘﺎﻗﻪﺗﻲ؟ ﻳﺎﻥ ﭘﯧﻢ ﺩﻩﮔﻮﺕ ﺧﯘﻱ ﺧﻮﺍﻧﻪﺧﻮﺍﺳﺘﻪ ﻧﻪﺧﯘﺵ ﻧﯩﺖ؟ ﺩﻩﻳﮕﻮﺕ ﺷﺘﯩﻜﻲ ﻭﺍ ﻧﯩﻴﻪ، ﺗﺎ ﺩﯗﺟﺎﺭ ﺑﻪ ﻗﯩﺴﻪ ﻫﺎﺕ ﻭ ﮔﺮﯨﺰﻱ ﺩﻟﻲ ﺧﯘﻱ ﺑﯘ ﻛﺮﺩﻣﻪﻭﻩ، ﻫﯘﻛﺎﺭﻱ ﮔﺮﯨﺰﻱ ﻭ ﺑﯧﺘﺎﻗﻪﺗﯩﻴﻪﻛﻪﺷﻲ ﺑﯘ ﺩﺭﻛﺎﻧﺪﻡ. ﭘﯩﻲ ﮔﻮﺗﻢ: ﭼﯧﺮﯗﻛﯩﻜﻲ ﺧﯘﻡ ﻫﯧﻨﺎﻭ ﺩﺍﻣﻪ ﻓﻼﻥ ﻭ ﻓﻼﻥ ﻭ ﻓﯩﺴﺎﺭ، «ﺋﻪﻭﻩ ﻧﺎﻭﻱ ﺋﻪﻭ ﭼﯧﺮﯗﻛﻨﻮﻭﺳﺎﻧﻪ ﺑﻮﻭﻥ، ﻛﻪ ﻫﺎﺗﻮﭼﯘﻱ ﭼﺎﻳﺨﺎﻧﻪﻱ (ﺷﻪﻋﺐ)ﻳﺎﻥ ﺩﻩﻛﺮﺩ»، ﭘﺎﺵ ﺋﻪﻭﻩﻱ ﭼﯧﺮﯗﻛﻪﻛﻪﻣﯩﺎﻥ ﺧﻮﻳﻨﺪﺑﯩﻮﻭﻩ، ﻫﻪﻣﻮﻭﻳﺎﻥ ﻭﻩﻙ ﺑﻠﯧﻲ ﻟﻪﻧﺎﻭ ﺧﯘﻳﺎﻧﺪﺍ ﭘﯧﻚ ﻛﻪﻭﺗﺒﯩﻦ، ﻭﻩﻻﻣﯩﻜﻲ ﺯﯗﺭ ﭘﻪﻕ ﻭ ﻧﺎﺧﯘﺷﯩﻴﺎﻥ ﺩﺍﻣﻪﻭﻩ، ﭘﯧﺸﯩﺎﻥ ﮔﻮﺗﻢ ﺋﻪﻭﻩﻱ ﻧﻮﻭﺳﯩﻮﺗﻪ ﭼﯧﺮﯗﻛ ﻧﯩﻴﻪ، ﭘﯧﺸﯩﺎﻥ ﮔﻮﺗﻢ ﺗﯘ ﭼﯧﺖ ﺩﺍﻭﻩ ﻟﻪ ﭼﯧﺮﯗﻛﻨﻮﻭﺳﯩﻦ؟ ﻳﺎﻥ ﺗﯘ ﻫﯧﭻ ﻟﻪ ﺗﻪﻛﻨﯩﻜﻲ ﭼﯧﺮﯗﻛ ﻧﺎﺯﺍﻧﻲ. ﺩﻭﺍﻱ ﺋﻪﻭ ﺳﻜﺎﻻ ﻛﺮﺩﻥ ﻭ ﮔﻠﻪﺑﯩﻴﺎﻧﻪ، ﮔﻮﺗﻲ ﺗﯘ ﻛﻪﺳﯩﻜﻲ ﺧﻮﻳﻨﺪﻩﻭﺍﺭﻱ، ﺋﺎﮔﺎﻡ ﻟﯧﺘﻪ ﭼﯧﺮﯗﻛ ﻭ ﭘﯘﻣﺎﻧﻲ ﺯﯗﺭ ﺩﻩﺧﻮﻳﻨﯩﺘﻪﻭﻩ، ﭼﯧﺮﯗﻛﻪﻛﻪﺕ ﺑﯘ ﺩﻩﻫﯧﺘﯩﻢ ﺑﯩﺨﻮﻳﻨﻪﺭﻩﻭﻩ، ﺑﺯﺍﻧﻪ ﭼﯘﻧﻪ؟ ﺩﻩﻣﻪﻭﻱ ﭘﺎﺷﻜﺎﻭﺍﻧﻪ ﺑﯩﺮﻭﭘﺎﻱ ﺗﯘ ﻟﻪ ﺑﺎﺭﻩﻳﻪﻭﻩ ﺑﺯﺍﻧﻢ. ﻣﻦ ﺑﻪ ﻗﻪﺯﺍﻭﻩﺗﻲ ﺗﯘ ﭘﺎﺯﯨﻢ، ﺋﻪﮔﻪﺭ ﭼﯧﺮﯗﻛﯩﻜﻲ ﺧﺮﺍﭘﻪ، ﺋﻪﻭﻩ ﭘﺸﺘﮕﯘﻳﻲ ﺩﻩﺧﻪﻡ. ﻫﻪﺭﻭﺍﺷﻲ ﻛﺮﺩ، ﺑﯘ ﺑﻪﻳﺎﻧﯩﻴﻪﻛﻪﻱ

که له چاپخانه‌ی شه‌عب یه‌کترمان بینی، چیرۆکه‌کی خۆی که ناوی نابوو (خۆیان سیداره‌یان نه‌بوو) بۆ هینابووم، که پیشتر براده‌ره چیرۆکنووسه‌کان به بیانویی شه‌وه‌ی ته‌کنیکه‌کی لاوازه، لچولئویان لئ هلقورتاندبوو، کاتئ دایه ده‌ستم، دیسان پیی وتمه‌وه (بیخوینه‌روه، چونکه بیروپای تۆم له باره‌یه‌وه به‌لاوه مه‌به‌سته). ماوه‌یه‌ک چیرۆکه‌کم له‌لا بوو، که به‌سه‌ردا نه‌خۆش کهوت و خوشکه‌زاکانی بردیانه به‌غدا و هینایانه‌وه، دیار بوو دوا مانگه‌کان و پۆژه‌کانی ژبانی به‌سه‌ر ده‌برد، من په‌یامه‌کم (به‌شیوه‌ی نامه)، له ۱۹۸۲/۳/۱۴ له لاپه‌یه‌کی پشتی ده‌فته‌ره‌که بۆ نووسی، شه‌وه له ۱۹۸۲/۶/۱ کۆچی دواپی کرد، واته نامه‌کی من پیش مردنی به (۲) مانگ و (۱۷) پۆژ نووسراوه، بۆیه پیش مردنی، (کامیلی حاجی ده‌رویش)ی خوشکه‌زای هاته لام، من شه‌وکاته فه‌رمانبه‌ری مووزه‌ی ئیتنۆگرافی - فۆلکلۆری بووم، هه‌موو شه‌وه‌ی دوکتۆره‌کانی به‌غدا بۆیان کردبوو، شه‌وه‌ی له‌وه‌ی پووی دابوو، له نووکه‌وه بۆ گۆپه‌مه‌وه، که به داخه‌وه دوا‌ی شه‌وه‌ی دوکتۆره‌کان نه‌خۆشییه‌که‌یان ده‌ستنیشان کردبوو، له چاره‌سه‌ر و چاکبوونه‌وه‌ی بیه‌یوا بوویون و ئیزنیان دابوو.

(۲) م. عه‌بدوڵلا جه‌وه‌ر، ناوی ته‌واوی (عه‌بدوڵلائی توفیق ئاغای جه‌وه‌راغای سلیمان‌اغای میوولی)یه، له سالی ۱۹۲۰، له ئاوی میوولی، له ناوچه‌ی قه‌رده‌اغ له دایک بووه. تاقانه‌ی دایک و باوکی بووه، سئ خوشکی هه‌بووه (ئه‌جیه، قومری، نه‌سرین)، که هه‌چیان له ژبانه‌ نه‌ماون. له قوتابخانه ئه‌هلویه‌کانی شه‌وه سه‌رده‌مه‌دا خویندوویه‌تی، به پیچه‌وانه‌ی شه‌وه عورف و نه‌رته‌ی له سه‌رده‌مه‌دا له‌ناو کورده‌واری باو بوو و له ناو خیزانه‌کاندا شه‌وه په‌یره‌وه ده‌کرا، که منداله‌کانیان ده‌خسته به‌ر خویندنی حوجره‌وه، بۆیه له قوتابخانه‌دا توانی په‌لکانی خویندن بپه‌ی، تا گه‌یشتبووه قۆناغی ئاماده‌یی، له‌به‌ر شه‌وه‌ی له سلیمانی ئاماده‌یی نه‌بووه، بۆیه به مه‌به‌ستی

ته‌واوکردنی شه‌وه قۆناغه، له سالی ۱۹۳۸ پوو ده‌کاته شاری که‌رکووک، هه‌ر له و سالا‌ه‌دا، له‌وه‌ی له‌گه‌ل دلدار و نووری شاه‌ویس و چند که‌سیکی دی ئاشنایه‌تی په‌یدا ده‌کا و له دامه‌زاندنی کۆمه‌له‌ی (دارکه‌ر) ی قوتابیاندا به‌شدار ده‌بئ. له سالی ۱۹۳۷ به پشتیوانی پیره‌مێردی شاعیر، نامیلکه‌ی (ئاوات)، له چاپخانه‌ی ژبان چاپ ده‌کات، به‌لام به‌وه‌ی راپۆرتی ناحه‌زانه‌وه، نامیلکه‌که ده‌ستی به‌سه‌ردا ده‌گیرئ و نه‌یلن بالۆبیته‌وه. م. عه‌بدوڵلا جه‌وه‌ر له تافی لایته‌دا هه‌زی له کچیک کردوه، به‌لام بۆ یه‌کدی نه‌بوون، دوا‌ی شه‌وه بریار ده‌دا به سه‌لتی بژی، له‌پاش خۆشه‌ویستی شه‌وه کچه، بیری ژنه‌یتان له‌سه‌ری خۆی ده‌رده‌کا. پۆژی سئ شه‌مه، پیکه‌وتی سالی ۱۹۸۲/۶/۱، به نه‌خۆشی شێرپه‌نجی گه‌ده، له شاری سلیمانی مالئاوایی له ژبان و که‌سوکار و هاوڕێییانی کرد.

(۳) کامیلی حاجی ده‌رویشی به‌قال، که هاته لام بۆ مووزه‌ی ئیتنۆگرافی - فۆلکلۆری و پرسپاری ته‌ندروستی و نه‌خۆشییه‌که‌ی مامۆستام لیکرد، گوتی له به‌غدا که له نه‌خۆشخانه خه‌واندیان، به‌وه‌ی شه‌وه خوین به‌ریونه‌ی گه‌ده‌یه‌وه، پۆژانه به به‌رده‌وامی دوو - سئ دوکتۆری نه‌خۆشخانه‌که به‌سه‌رییه‌وه بوون، جارێکیان له نیوان خۆیاندا به زمانی ئینگلیزی باسی نه‌خۆشییه‌که‌یان کرد، که تووشی شێرپه‌نجی گه‌ده هاتوه و چاره‌سه‌رکردنی زۆر شه‌سته‌مه. م. عه‌بدوڵلا جه‌وه‌ر ئینگلیزییه‌کی زۆر باشی ده‌زانی، شه‌وه کاته فه‌ره‌نگی کوردی - ئینگلیزی دانابوو، که گوئی له قسه‌کانیان بوویوو، سه‌ری له‌قاندبوو، یاوه‌ره‌کانی (خوشکه‌زاکانی) پووی ده‌میان کردبووه دوکتۆره‌کان و پێیان گوتبوون: بۆچی شه‌وه قسه‌یه‌تان له‌به‌رده‌می خۆی کرد، ئاخه شه‌وه قسه‌نه‌تان کاریگه‌ریی زۆر خراپی به‌سه‌ر وه‌ی شه‌وه ده‌بئ. دوکتۆره‌کان گوتبوویان ئیمه به زمانی ئینگلیزی قسه‌مان کردوه، بۆ شه‌وه پیاوه ئینگلیزی

دەزانى؟ لە وەلامدا گوتبوویان ئینگلیزییەکی زۆر باش دەزانى، ئەوانیش گوتبوویان جا ئێمە چوینى ئەو بەو کلاو و جامانەییەو، ئینگلیزی دەزانى، (شمعرفنا هذا أبوالچراوية يعرف انكليزي).

(٤) ئەو سالانە بۆ بینین و پێوەندى کردن بە کەسانی نزیك لە شێخ نوورى شێخ سالىح و بینینی کەسایەتییەکان، زوو زوو سەردانى بەغدام دەکرد، لەوێ مامۆستایان: ئەلەئەددین سەجادی، مەلا جەمیل پۆزبەیانى، عەبدولقادر قەزاز، د. ئیبراھیم حیلمی فەتاح، عەبدولرەحمان موفتى (شێرۆ) و زۆر کەسى دیم دەبینی.

(٥) نەخۆشییەکی شێرپەنجەى گەدە بوو، تووشى خۆین لە بەرچوونی گەدە هاتبوو، کە بە پەلە و پەل و خێرا خوشکەزاکانى بردبوویان بۆ لای دوکتۆرەکانى بەغدا، دیار بوو نەخۆشییەکی بەلەشیدا تەشەنەى کردبوو، بۆیە ژيانى لە مەترسیدا بوو، هیچ هیواىەکی چاکبوونەوێ لى نەدەکرا.

(٦) دواى ئەوێ ئەو چیرۆکەى خۆى دابوو چیرۆکنووسەکانى سالیمانى، کە هاتوچۆى چاپخانەى (شەعب)یان دەکرد، ئەوان زۆر بە زیرى و بە وشكى وەلامیان دابوو، دیار بوو قەسەکانى ئەوان زۆر سەخڵەتیان کردبوو و لە دلى گرانبوو، بۆیە زۆر کارى تیکردبوو. ئەوان کە دلیان شکاندبوو، دواتر بە منى گوت تۆ وەک خۆیندەوارێک حەز دەکەم چیرۆکەکم بخوینیتەو و بە پاشکاوێ بیروپای خۆتم پى بلێى، بۆیە من ئەو نامەىم بۆ نووسى، بۆ میژوو بە نووسین بیروپای خۆم لە بارەىو دەربەرێ، نامەکە لەناو دەستنووسەکانى بوو، بۆ یەكەم جار لە بلوکراوێ پۆفار، ژمارە ٧٤، لە ئایارى ٢٠١٣دا بلوکراوێتەو.

(٧) پيش هەر شتێک، پيش ئەوێ باسى ئەو بەکرێ کە چیرۆکەکە بنەما هونەرییەکانى گێرپانەوێ تیدا پەچاو کراو، یان نا، چیرۆکەکە هونەرییە، یان هونەرى نییە، راستییەکی ئەو کوردییەى

پى نووسرابوو زۆر بەلامەو سەرنجپاکیش و گرنگ بوو، لەناو چیرۆکنووسەکانى سالیمانى، زۆر بە دەگمەن کوردیزانى وایان تیدا هەلکەوتبوو.

(٨) لە نامەکەدا هانم داو، بەهۆى ئەو ئەزمون و تاقیمانە زۆرەى هەیهتەى، لە چیرۆک و نوڤلیت و پۆمانەکانیدا، قەلەمەکەى بۆ سوود وەرگرتن لەو پووداو و بەسەرھاتانە تەرخان بکات، کە لە ژيانى خۆیدا بیستوونى و بینوونى و لەناویاندا ژیاو، تا بینە پەند و وانەیک بۆ وەچەى ئەوسا و داھاتوو، سوود و عیبرەتەى لى وەرگیرن.

(٩) لە نامەکەدا گوتومە: (ئەگەر بێتو بە قەلەمى چەلەنگتان، ناو بە ناو وەکوو ئاگاداریک لەو پووداوانە، بگرە وەک یەکیک (لەوانەى) ئیشت بۆى کردبێ)، م. عەبدوللا جەوھەر هەر لە تافى لاوتییەو تیکەلاوى ژيانى سیاسى ئەو پۆزگارە بوو و وەک نەتەوہیبیەکی پاک و دلۆسۆز کارى کردوو، لەگەڵ ئەو شەو خەریکی خۆیندەوہ بوو، لە پال خۆیندەوہکە شیبەو، وردە وردە خەریکی نووسین بوو. یەكەم جار شیعری نووسیو، وەک نەریتى هەموومان و سەرھەتاکانى زۆریەى هەرە زۆرى نووسەرانى کورد، ئەویش بە شیعەر دەستى پیکردوو، دواتر ئەو شیعەرەنى لە دووتویى نامیلکە یەکدا بەناوى (ئاوات) گۆکردوو تەو و بردوویەتى بۆ چاپخانەکەى پیرمێرد، پیرمێردیش وەک پیرپیکى شارەزا لە ئەدەبیات، دەستى گرتوو و بۆ هاندانى ئەو لاوہ تازە پیکەیشتوو، نامیلکەکەى بۆ چاپ کردوو.

(١٠) کە داوام لیکردوو چیرۆک لە ئەزمون و تاقیمانەى خۆیەو هەلینجى، ئەو شەم لەبیر نەکردوو کە پى بلیم (لە وینەىەکی هونەرى) دا دایپێژى، واتە ئەو بیروپایەى ئیستا هەمە، ئەوساش هەر هەمان بیروپام هەبوو، لەوێ (بابەت) هەرچى بێ، با بێ و بنوسرێ، بەلام کە خرایە ناو چوارچێوہیەکی هونەرییەو، ئەو نرخی و بەهای هونەریی خۆى دەبێ و لەلایەن پەخنەگر و خۆینەرە شارەزا و وریاکانىشەو

پیشوازی باشتیری لئ ده کړئ.

(۱۱) دیاره کوردی به دبخت و چاره پښ، له هه موو چهرخ و پوژگار ټکدا، که سانیکي تیدا هه لکه وتووه، که بازگاننیا به مهسه له په واکه یه وه کړدوه و له سهنګه ری دوژمنه وه، له پیناوی به ده سته پیناوی پاره و پوول و گه یشتن به به رژه ونه دی به رته سکی خویان، سیره یان له به رژه ونه دی به کانی نه ته وه که مان و نایینه که ی گرتوه، بویه تا نه مپوش به نامانجه گه وره و ستراتیژی به کانمان نه گه یشتوین.

(۱۲) م. عه بدوللا جه وهر وه که سیکي راستګو، کوردیکي پاک و دل سوز و خه مخور، پیم باش بووه نه و بیروکه و زانیاری و میژووهی له لایه تی، له ناو نه ده بیاتدا (به تایبه تی له ناو هونه ری گژپانه وه دا) به رجه سته یان بکات، تا به و زمانه په سه ن و کوردی به پاک و په وان و شیرینه ی خوی بیگه نیته خوی نه ران و چیژی لئ وهر بګرن، که بیګومانم نه وانیش ده که وتنه ژیر کاریګه ری به که ی و جیده سته به سه ریانه وه به جیده هیشت، نه و کاته نووسی نی نه و جوره نه ده بیات هه ده چووه قالبی نه ده بیات ی (به رنه گاری بوونه وه - مقاوه مه ت) که هه سته نه ته وایه تی تاکه کانی پی زاخاو ده درا.

(۱۳) من یه که م که س بووم، دواي مردنه که ی و تاریکم به زمانی عه ره بی له باره وه نووسی، نه و له ۱۹۸۲/۶/۱ کچی دوايی کرد، من له ۱۹۸۲/۶/۹ و تاره که م له باره یه وه نووسی، بویه ش به زمانی عه ره بی نووسیم، تا کوو عه ره بی خوینه کانیش پیی ناشنا بن و باشتیر بیناسن، دواي نووسی نی و تاره که، یه کسه ر بؤ گژقاری (کاروان) م نارد، که له هه ولیر دهرده چوو و حسه ین عارف سه رنو سه ری بوو، که سه یرم کرد نوری پی چوو و هه ر بلو نه کرایه وه، له پاش عه یامیک داوام له حه مه مین پینجوینی کرد، که نه وسا له گژقاره که دا کاری ده کرد، سوراخیکي و تاره که م بؤ بکا، نه گه ر بلویش ناکریت هه وه، نووسی نه که م بؤ به نیته وه، چونکه نه وه ی له لام ما بوو،

په شنووسه که ی بوو، نه وه بوو بوی هی نامه وه سلیمان ی و له چایخانه ی شه عب، به به رچاوی براده ران و به ناگاداری نه وان دایه وه ده ستم. پیم گوت نه تزانی بچی بلو یان نه کړده وه، پینان نه گوتی هؤکاری بلو نه کړدنه وه که ی چی بوو؟ نه و گوتی به رپرسی گژقاره که ده لئ (نازاد که سی نه دژزیوه ته وه له سه ری بنووسی، نه و په جعیبه نه بی!) دواي وهر گرتنه وه ی و تاره که م و سارد بوونه وه م، دواي ماوه یه کی زور، نه و جاره و تاره که م بؤ پوژنامه ی (العراق) نارد، دواتر به ناوی: (الاستاذ عبدالله جوهر، الانسان والایب)، له ژماره ۲۶۱۲، له ۳ ی نه یلوولی ۱۹۸۴، له لاپه ره ی (پوژشنبیری کوردی) دا بلو کرایه وه. نومید ناشنا که بؤ نووسی نی و تاریکي خوی، زور سوودی له و تاره که ی من وهر گرتبوو، له په راویزی و تاره که ی دا نووسی یه تی: (تا نیستا ته نها کاک نازاد عه بدولو احدی، و تاریکي له پوژنامه ی (العراق) دا له سه ر نووسی وه)، بپواننه گژقاری نو سه ری کورد، ژماره ۲، خولی سییه م، ثاب ۱۹۸۵، هه روه ها له سالی ۱۹۸۵، له یه کیتی نو سه رانی کورد - لقی سلیمان ی، کوریکم بؤ پیکخت و یادیکي شایان به خویمان بؤ کړده وه، له ویش کور که م به پپوه برد و و تاریکم هه بوو. دواي پاپه پینیش که له ته له فزیونی (Ktv) ی سلیمان ی، به رنامه یه کی نه ده بی و پوژشنبیری به ناوی (نه سته یزه کانی کومه لی کورده واری) هه بوو، به تیرو ته سه لی یام کرده وه و به رنامه یه کی (۱) سه عاتی تایبه تم بؤ ته رخان کرد، هه ر بؤ قسه کړدن له باره یه وه (علی ساماغا) م وه ک میوانی به رنامه هیئا، بؤ نه وه ی له باره ی عه بدوللا جه و هه ری هاو بی ری به وه قسه بکا، چونکه سالانیک هاو پی زور نزیکی بوو، نه وان له سه رده می (کاژیک) هه وه دوو که سی نه ته وه بی هاو بی رو باوه ر بوون.